

TEVYNE

Organas Susivienijimo L. A.

N. 15

Plymouth, Pa. d. 28 Balandžio 1900 m.

metas V.

NEDELINIS LIETUVISZKAS LAIKRASZTIS ISZEINANTIS KAS SUBATA.

THE LITHUANIAN WEEKLY.

„TEVYNE“.

Published every Saturday at Plymouth, Pa.

Subscription \$1.00 per year.

All communications should be addressed:

T. Astramskas P. O. Box. 649

Plymouth, Pa.

AND

Rev. A. Kaupas 14 Theodore st.

Scranton, Pa.

Rates of Advertising.

one inch once.....0,50
one inch one month.....\$1,00
one inch per year.....\$10,00

ENTERED AS SECOND CLASS MATTER
AT THE POST OFFICE AT PLYMOUTH, PA.,

„Tėvynė“ ne sąnariams Susivienijimo kasztuoja per metą \$1,00.

Korespondencijas reikia siųsti ant antraszo:

T. ASTRAMSKAS

P. O. Box. 649.

Plymouth, Luz.Co. Pa.

Kitus visus rasztus siųskite ant antraszo:

REV. A. KAUPAS

114 Theodore str.

Scranton, Pa.

Alkio ryksztė.

Kur užklumpa ant žmonių alkis (badas), ten skaudi ryksztė palypsto ne del apraszymo.

Isz tiesų kas badmecziuos pats nematęs žmones isz alkio sutinusius, negirdėjęs kaip o ērelius varguolių kudikius bliaujant-duonos, duonėlės! Tam ne teip toks pavaiakslas skaitant yra szturpus, bet tikima, kad isz lietuvių czion yra dą tokių, kurie pamena Lietuvoje badmetį 1868 m., bet buvo ten badmecziai skaudesni, nės isz bado žmonėms krintant, krito gyvuliai, ir pustant ku-

nams kilo pavietrė kuri nuszlavė kaip sų szluota nuo pavirsziaus lietuviszkos szalies gyventojus, kur nekur tik palickant. Panaszi alkio ryksztė palypstė dar sauletekio Indijas.

Szi žinia, yra akyvesnis pastebėtinas paveisklas, neigu randame kasdieniniame mes gyvenime atsitikirius.

Tragediszka karė godzios Anglijos su burais, atkreipė akį visų szalių svietc; apie baduojanczių 50 milijonų szalies gyventojų vyrų moterų ir mažių kudikių, atkreipė akį dalis keliauninkų, isz kurių padavimo ir mes dasizinom, bet Anglija ant to nepaisidama, rolę savo grajina po Afrikos akmeninius terpkalnius geizdama paveržti.

Anot prancuziszko vieno isz keleivių praneszimo, kurs pereitame mete lankydamasis apielinkese Turano ir Anames matė ne del apsakymo regyklas, tukstanczių nuo bado žmonių į mirusių grobai panaszus, ir tarp kitko sako: nėra baisesnio kentėjimo kaip badas kad palypsti.

Sziame mete pagal praneszimą to pat keliauninko skaudesnė alkio ryksztė tuos žmones palypstė. Pereitame mete krito ant baduoliszko aukaro tukstancziai, sziaame krinta jau 50 milijonų, ir prie alkio lik kad nelaiminga sesuva prispėja baisi ligą Džiuma, varydama, szluodama nuo Indijų pavirsziaus hindusus.

Tos visos gyventojų nelaimės, priezasczia yra godi ranka Anglijos, nes kas mielas metėlis Indijoms iszpleszia 30 milijonų svarų szterlingų. Bėgije szio szimtmezio, Anglija isz

Indijų apie 80 milijonų frankų iszsiurbė.

Didė dalis gyventojų, silpnas pajiegas pasotina tik kartą ant dienos valgant, ir nelaimingam hindusui kaip tik sunkiai per metą uždirbant 40 frankų, atima Anglija isz to del savo naudos 6 frankus; tai už visą metą liektis kaip tik 34 frankai, ir prie tokių aplinkybiu vargszai maitinasi per kiaures dienas tik rasalu ryžių.

Menkiausias vaisių neužderėjimas priveda prie alkio, ir jau milijonai gyventojų szalies krinta isz pajiegų, kerta ligos; pilnos dar ulyczios kaimų ir miestų pripildintos triupais nuo kurių smarvės praszvinksta oras, kuriuomi kvepuodami gyviejie puola į nasrus Džiumos, toliaus ir mirtis.

Milijonai žmonių žuva vien del to, kad to reikalauja nepasotinta kapitalisto szirdis; reikalauja nuo vargszų mokesdzių tiek, kuriais hindusus net nežino isz kur paimti.

Prie pilioriaus mat civilizuotos Anglijos gyventojai prisigleudę, pajunta alkio ryksztę – galop mirtį.

Visiems isz dalies nors nelygiai vieszpacziams apeina tas pats apie suskardenijas mažaluomius szalies, kurie sunesza kaip bitės, į kraitis medų, o galop tu i audrose pastipti.

Maskolija žėbe iodama teigi apie užgrobimą daugesnį neigu dabar turi, mažai kiek atsižvelgia ant savo szalies baduolių kurių kelintas metas ne-tokuoja. Carui net parupo New Yorke pastatyti pravoslaviszką cerkvę ir tukstancziais pabeiria ant caroslaviszkos cerkves; geriaus butų padaręs unkstaujantiems pagalgszint Maskolijoje.

Isz Lietuvos.

P a d o v i n i s. Kaimas Padovinio stovi link pietų į saulėteki nuo miesto Starapolės, jis stovi apie 2½ milios tolio prie vadinamo Narto vieszkelio nuo Starapolės link Daukszių bažnytkaimio einancio. Kaimas Padovinis turi didelas ganevas link Palių vadinamas viganėms, kuriose vasarą visų gaspadorių gyvuliai ganėsi; dabar gi tos viganės jau nepanaszios į ganevas balokszniu pilnas kaip kad buvo priesz kelioliką metų ypatingai vasaros laike.

Dabar visur aplink viganes Padovinio galima matyti maskolizskus vėdiluojanczius papartėlius; vietoje Padovinio bandos gyvulių, net du pulkai maskolių kaip szaranczių ėsti užplauta.

Viganėse Padovinio maskoliai daro praktiką szaudimo, kaip į didžiausius kluonus isz velėnų sukrautus vadinamus cieliais. Maskoliai kada užtraukia į Padovinio ir apielinkes kaimus, viskas pabrangsta, vienas kiauszinis tad kasztuoja 10 skat. 5 kp. ir kiti daigtai jiems reikalingi pabrangę ėsti; tai iszrodo kad truputį gyventojams geriaus, bet isz kitos pusės yra blėdingi, kad jie pavilioja daugel lietuvaiczių merginų kaip su magnasu. Negalima isz dalies žinot kokią maskoliai turi įtekmę, kad lietuviszkos kaimų merginos lipte prie jų prilimpa, ir ant tiek nekuri pasigvėszią, jog iszeinant maskoliams, niarimodamos paskui juos iszeina nekuri isz kaimų ir jaunos dailios mus lietuviszkos merginos. Aną metą be stovint Kulokuose ant kvatieros kariszkam geometriui paskutininką M. duktė graži ir pamokinta teip į geometrą įsimilėjo, kad tėvą pametus su maskolium iszsidangino į Maskoliją, bet apsiyvlė tuomi mergina labai, nes pabuvus kiek laiko tapė sugražinta pas tėvą su nemaža gėda, ir patrotijimu buvusios guodonės.

Nepertoli nuo Padovinio link pietų yra prie vieszkelio einancio nuo Liudvinavo kaimas Kulokai, ten gyvena jau senokas ukininkas Boruta atsižymėjęs suktybėms arszesnėms

už žydiszkas.

Tas Boruta negalima nė apsakyt koks tai nesąžiniszkas žmogus, daugel ukininkų yra prapuldęs isz ukių iszvaręs ir kitaip nuskriaudęs.

Mat ve, kaip jis moka prigaudi nēt. — Paskolina pinigųs paimdamas abligus, ir už kokio laiko, suveina skolininką ir sako: „Brolau ana tam mieste jomarkas, vajė vajė teip man dar reikia pinigų, susimildams sudarykie man tiek ir tiek, asz teve vėl pagelbėsiu, nes man tik dabar ant trumpo laik labai truksta, tai buk teip geras ant jomarko iszvežkie!”

Žmogelis skolininkas eina kitur, paskolina reikalujamą skaitlį pinigų, veža į jomarką, ir sutikęs Borutą atiduoda skolą, Boruta priima pinigųs, apsicziupinėja kiesznius ir sako: „A kad szimts paibelų, užmirszau abligą tavo iszvežti, kitą syki atiduosi kur mieste!”

Žmogus atidavęs skolą laukia laukia to abligo sugražinant, pasimato kartą ir kitą, iszsigeria degtinės ar alaus su turtingu Boruta, ir galop vis užmirsza, po metų sako nerandu, ir vėla gerai.

Suėjus toliaus reikalauja atiduotos skolos antru kart, tas skolininkas sako, kad atidaviau.

Boruta apskundžia į sudą perstarto abligą, kad skola neužmokėta, ir skolininkas turi užmokėti po du kartus.

Nesąliniszkasis isz Kulokų Boruta apgaudidėja biednus ir žydus kartais prigriebdams, isz sudų neiszeina; jau taje žagre are apie 30 metų, bet dar paskutiniame laike prigriebė ir jį isz Žvinyszkių jaunas Ambrozeviczius net ant 5,000 rublių, ir provojosi gana placziai per visas įstancijas, bet nieko neveikiant vis Boruta turi užmokėti. Vietoje kad jis Boruta norėjo prigriebti Ambrozeviczių, tai patsai savę prigriebė.

Boruta kaip arsziausias žydas, jimo procentus už procentus, ir tokiu budu nevienam iszveržė turta.

K a l v a r i j o j maskoliai jau netelpa pribudavotose kazermese,

net prikimszta pilni aplinkiniai kaimai. Kalvarija gana dar pasididinus.

Starapolę dar kas matė priesz 15 metų suvisai iszrodo ne teip pat, takai szalimis kloti isz storų medžių blankų ir paulycziai suklėsti pukiais medziais.

Starapolė isz vien susiliejus su Deguczių kaimu isz pusės nuo Kau-no; su Tarpucziais isz vakarų ką tik Szeszupė atidalina; su dvaru Kvietiszkiu pietų link tik, ir iszrodo gana puikus dar miestas.

Kamsztukas Liudvinavo.

Atviras laiszkas Paryžiaus Parodos Komitetui.

13 ar 14 Gruodžio, praėjusių metų apturėjom isz Londono nuo p. Daumanto gana storą laiszką. Buvo tai laiszkas Amerikos Komiteto ir turėjo paraszus visų jo sąnarių, t. y: Kun. Žilinsko, p. Paukszczių, p. Szliupo, kun. Miluko ir p. Mikolainio. Laiszke tame Amerikos Komitetas, iszreiksزدamas nuomonę kas link abelno pliano parodos, kvietė pp. Pautienį, Dobkeviczią, Žitkeviczią (ir pp. Gerszyńskus, jeigum apsiims) „idant jie. Paryžiuje gyvenantie jie, sutvertu vietinį Komitetą, kurs vestu parodos reikalus”.

Pirm apturėjimo ką tik menėto laiszko, mes (Dobkeviczius ir Žitkeviczius) ant propozicijos p. Daumanto pristoti prie sąnarių t. y. „Europos Komiteto” atsisakēm delei szių priežaszcių:

1). Mes aiszkiai nematėme, kokios bus funkcijos to komiteto.

2). Kas apsiims, kas ves tą ilgą eilę darbų praktiszko įrengimo parodos.

3). Mes užimti savo darbais neturėjome daug laiko paszvesti specijaliszkai reikalams parodos. Iki sziol mes mislijome, kad Amerikos Komitetas atsiųs savo žmogų, savo tam tikrą plenipotentą. Bet virsziaus minėtas laiszkas Amerikos Komiteto iszaiszkino mums, kad

Amerikos Komitetas ar ne surado atsakancio žmogaus, o gal ir visai nenori jo siųsti į Paryžių. —

Nors laiko buvo mažai, nors Paryžiuje reikale parodos nieko dar nebuvo padaryta, bet abelnai imant, dalykai parodos teip stovėjo, kad užmanimas a tout prix turėjo būti įkūnytu, mes, po ilgu sviruliavimų, sutikom ant propozicijos Amerikos Komiteto. —

2 d. Sausio šių metų mes, žemiaus pasirasę, išsiuntėme į Ameriką savo nutarimus. Tame savo laiszke mes aiszkiai iszguldėm aplinkybėse stojame prie darbo. Kaip mažai teliko laiko iki galutinam įrengimui parodos, ir kaip nieko pazityviszko neatlikta reikale tos parodos. Ir, idant mums galima būtų pradėti ir toliaus vesti parodos dalykus, mes pareikalavom nuo Amerikos Komiteto pinigų, nes jug kiekvienam suprantama, kad be pinigų nieko negalima veikti. Klausymas visai ne tame, idant pinigai būtų pasiųsti ar tai į, kokį Paryžiaus banką (kaip dabar yra padaryta) ar tai pas p. Saunj, ar tai ant galo pas p. Daumantą. Buvo tik svarbu, idant pinigai taptų prisiūti į Paryžių ir idant mes kuogreicziausia galėtum pradėti darbą. —

Kas link abelno teoretiszko pliano parodos, tai galima ir naudinga yra daigtu klausiesi nuomonės ypatų, gyvenanczių toli nuo Paryžiaus, bet kada prasideda detaliszkas, faktiszkas jos įrengimas, tai jau apie viską sprendžia, tuo, kurie gyvena Paryžiuje. Kas link visų iszdavimų ir jų kontrolės tai isz vienos pusės užtikėjimas, o isz antros — fakturas kurias iszduoda prekėjai, patronai, darbininkai ir tt. — Apsvarstimui tų mūsų nutarimų ir atsakymui ant jų mes paskyrėme Amerikos Komitetui gana laiko, t. y. iki 31 Sausio, tuom labjaus, kad prigulintis įrengimas parodos pagal mūsų nuomonę reikalavo pasiskubinimo.

Rodosi, kad kaip susitvėrimas Paryžiuje Komiteto ant pakvietimo paczių amerikieczių, teip ir nutarimai to Komiteto yra daigtu visai

naturaliszku.

Tuom tarpu NN. 6 ir 8 „Vienybės“ p. Szliupas ir Mikolainis, polemikuodami su kun. Žilinsku, talpino tokius rasztus, pagal kuriuos skaitytojai to laikraszczio gali teip manyti: „Sztai, vieną gražią dieną, visai netikėtai, Amerikos Komitetas apturėjo isz Paryžiaus laiszką kokių ten nepažystamų, kurie, be jokio augsztiasnio susineszimo, sakosi esą vietiniu komitetu ir kurie pastatę yra negirdėtai navatną iszlygą, — beje: idant ant nuogo pareikalavimo siųsti į Paryžių ir tai dar pes telegramą pinigus, kuriuos jei ten vienas ar visi ims sau, idant paskui...“

Mes protestuojame priesz toki nesąžiniszką iszkreivoimą mislies nekurių punktų mūsų nutarimų, o teipgi ir priesz perstatymą faktų ne tikrojsz viesoj. —

Nors Amerikos Komitetas (nekureme savo skaitliuje) atrado už nereikalingą atsakyti ant mūsų laiszko, nors mes nežinome iki sziol ar tvėrėme formaliszką Komitetą; bet tacziaus gi, kaip pirm teip ir dabar, kiek galima palengvinam p. Daumantui įrengimą parodos. —

P. S. Skaitom už reikalingą pridurti, kad nuo praėjusio rudenio mes regulariszcai apturėdavome ant vardo p. Dobkevicziaus „Vienybės“. Bet tuojaus po iszsiuntimo į Ameriką mūsų nutarimų, redakcija to laikraszczio paliovė siuntinėti ir ypacz akurat mateme, kada mes buvome užatakuoti pp. Szliupo ir Mikolainio. Tik acziu aklam atsitikimui užgaunantieji mus straipsniai „Vienybės“ pakliuvo į mūsų rankas. Buvome taigi pastatyti tokioje pazicijoje, idant nieko nežinodami negalėtume gintis. Toks pasielgimas yra gal Amerikoniszku, bet tikrai jis anei lietuviszku, anei žmoniszku nėra. —

Komitetas Paryžiuje
Pautenius,
Pr. Žytkeviczius,
Dobkeviczius.

Parodos reikalai.

Paryžius 10 d. Babandžio.

Mus paroda iszeis gerai, nes tai, ko trokszkome ir laukėme, tapo prisišta. 6 d. IV atėjo daiktai isz Suvalkų gub. — dvi didelės skrynios, isz kurių viena sveria 115 kilo, kita — 155 kl. Rytoj ryt (11. IV) priims administracija muzėjaus da vieną skrynią su daiktais, atsiųstais isz Kauno gub. ir surinktais Prusų Lietuvoje. Be to szendien gavau laiszką isz Kauo gub., kur surinkta teip gi daug akyvų eksponatų. Vėliaus bus praneszta placziaus apie iszstatytus daiktus, czion tik paminėsiu, kad tarp tų daiktų yra kelios gražiai iszmargytos lazdos, puikus isz sziaudų pintas gurbutis, senoviszkos kanklės, puikus tautiszki parėdai ir labai gražiai ir mitriai austi audeklai.

Figuros jau veik padarytos ir bus sustatytos 14 d. Balandžio. Lietuviszka grinczia jau veik užbaigta; ties grinczia yra iszkabytas „szildas“, kur ant mėlyno dugno matyt „Žirgvaikis“, o po juo paraszas „Lithuanie“. Szalimis to szildo yra vieta iszkabinimui pritinkanczių mus parodai žemlapių: vienas žemlapis bus ethnograpiszkas, arba, geriaus sakant, žemlapis lietuviszkos kalbos, o kitas žemlapis apreiszkiantis garsingą Lietuvos praeitį isz gadyinės kuningaikszcio Olgerdo („Lithuanie felix“). Gal but mus tepriorius p. Ž. suspės padaryti ir tas mapas iki 14 d. Balandžio, bet jeigu ir nebutu galima tai atlikti iki paskirtai dienai, tai ir nieko nenkenks: nieks isz to nepasipiktis, nes visur matyt susivėlinimas ir neužbaigimas ne tik menkų bet ir didesnių parodos darbų.

Daumantas.

Isz Susivienijimo dirvų.

Sziame laike pasirodė gana nesąžiniszki vedimai rėdo Susivienijimo kuopų ir teip:

Dieną 18 Kovo mirė V. Juskeviczius Plymouth'o kuopai prigulintis Susivienijimo sąnaris turintis 59

metus kaip angliski laikraszcziai pagarsino.

Tas žmogus buvo priimtas į Susivienijimą jau per senas, nes tik ketvirtas metas priguli, o turėjo miršams 59 metus, bet kad administracija apgavingai priėmė į Susivienijimą net 1897 m., o per metą nepatyrė ir niekas centralizskam komitetui nepraneszė; Susivienijimas dar turi posmertinę sukcesorkai jo pacziai atmokėti, nes jis kasmet pilnai savo laike duoklę užmokėjęs; ir to senio pati kuriai iszmokama posmertinę turi dar kokia 80 m. tuom patim laiku nelegalizskai priimta, bet iszmest negalima.

Administracija Plymouth'o kuopos tame nieko nekalta, nes juos seniaus priėmė administracija szv. Juozupo draugystės, o kokia buvo tada atministracija dar isz dviejų žinomų kad jie buvo prezidentais abudu ginasi, o draugystė nuo Susivienijimo atsimetus.

Tokie kėblumai kad pakliudo dar Susivienijimą isz priezasties vyriausybės kuopų, man teko paklausti vienos kuopos sąnario per gromatą apie priimto sąnario senumą, tai vietinė administracija dažinojus net iszpurijo buk tai asz raszydams klausymą, jiems szpigą per kieszinių rodans.

Tokie dalykai reikia dar jau net pagarsinti.

Sziame laike kad per seni priimti į Susivienijimą pažvelgta net 4 ypatos, ir turi dastatyti vietiniai vyriausybiai metrikus gimimo ir szliubo, o toji centralizskam sekretoriui, kitaip nesirokuos sąnariai, reikes sugražyti jiems piningai ir kvita.

Metrikus tur dastatyti szios ypatos:

Mahanoy Plane, Pa. kuopos
Jonas Viskaczka
Katre Viskaczkiene
Mare Andziene.

Waterbury, Conn. kuopos
Barbe Pakrosnevicziene.

S. Boston, Mass. kuopos

Simanas Lužeckis pažvelgtas jog priimtas nesveikas, jam priguli atgražyti įmokėti piningai, arba tu-
i gauti paliudijimą nuo daktaro jog

yra sveikas ir dastatyti centralizskam sekretoriui.

Kurie nuo Januario (Sausio) 1900 m. iki pabaigai April (Balandžio) neužsimokėję pilnai po 1,55 c., atsimyti reik kad yra tokie suspenduoti iki 1 July (Gegužio), o Gegužije kad skolą užmokės, bus vėla pilnais sąnariais.

Cent. Sekr. T. Astramskas.

Mahanoy Plane, Pa. czvertinis Susivienijimo kuopos bus šusirinkimas paskutinę nedėlę Balandžio (Apriliaus) sąnariai ir norintie įsiraszyti teiks isz atsilankyti.

Kuopos sekretorius
M. Dauksza.

Elizabeth, N. J. czvertinis Susivienijimo kuopos susirinkimas bus laikomas 30 dieną Balandžio 8 adyną vakare po bažnytinėje salėje.

Praszom sąnarių ir norinczių prisiraszyti teiks isz atsilankyti.

Užpraszo kamitetas.

Isz praeitų metų „Tėvynių“ po vieną arba po keletą numerų nieks nepraszykite nes neturime. O kuriais turime tai visos surinktos į knygą ir iszskyrti negalime. Cielą Tėvynę bent meto turime. Red.

Isz Lietuviszku dirvu Amerikoj.

Minersville, Pa. darbai czion eina teip: Redingo kompanijos mainose dyrba po 3 kartais po 4 dienas ant nedėlios Oze Szvanke ir Cortne dyrba kasdien.

Saliunų lietuviszkų priviso jau net 13; dar neseniai lietuvis Vincas Kancierius pirkto nuo lenko szone Antano Koynsko saliuną, antrą dieną Velykų kėle įkurtuvės.

Angliskas laikrasztis pranesza, kad tada kylo tarp lietuvių baisios pesztynės kraujo laistymas. Pirmiausiai padare pradžia pesztynių J. Naikelis su kitais lietuviais, tuom laik anglas pentijo barą, matydams pesztynes bėgo lauk per szantes du-

ris, J. Naikelis su pagalū (stalo koja) kirtio anglą, tas krito ant daigto, ir bulmistras ten pribūvęs, tuojaus iszneszė pusgyvi ir nusiunte į ligonbutį.

Už pakėlimą musztynių ir nukirtimą anglo, bulmistras apskundė ir suaresztavojo Joną Naikelį, Vincą Strampicką ir Marczyų Tamulyną už kuriuos net jokios kaucijos skvajeris nepriėmė, ir nuvežė tiesiog į Pottsvilles kalėjimą. Toliaus anglas atsigavėliavo ir valdžia daliado užstatyti už ēsanczius kalėjime kaucija po 1000 dol.

Kauciją užstate už visus Vincas Marzas ir Juozas Naravas, tad tapė paleisti.

Lietuvių perszove liauferiai.

Pittston, Pa. dieną 24 Balandžio Antanas Spudis isz Pittstono, Pa. buvo Wilkes Barre corte ir pavėlincziai gryžo namon keliu per West Pittston. Apie 1 ar 2 adyną po 12 einant į E. Pittstona per tylą, pasytojo 3 vyrai kelią ir praszė cigaro, atsisakius kad cigaro neturi vienas szove tiesiog į Spudį, ir tas krito, parkritus S. ant žemės liauferis vienas užgulė o dviese krėtė kieszinius, iszėmė auksinį ziegorėlį ir pinigų \$1,30 c., liauferiai nuvėjo, o Spudis gulėjo ant tylo iki 5 adynai ryto, darbininkai anksti eidami dārban, mislijo kad guli gyrtas, bet vienas važiuodams dviracziu patėmijęs dad guli kruvinas žmogus priėjęs rado perszautą Spudį tad tapė nugabentas į ligonbuti.

Inszovė į vidurius ir nežinia ar iszlikis arba ne.

Spudis yra drapanų sztorninkas ir priguli į Susivienijimą.

Brockton, Mass. Lietuviai Brocktono puikiai gana elgesi daugumėne skaito laikraszczius ir dar bažnyczią lietuviszką rengesi jau duoti paszventit Gegužije m.

Plymouth, Pa. Subatos pereitos vakare priesz atvelykį važėvo dviracziu prietamsoje lenkas J. Sochocki per miestą be uždegto

lempaitės, palicija ji pastvėrus tąsė, tuom laik ėjo pro ji pažystamas Andrius Krat, paklause kas tau Soccocki pasidarė? suaresztavojo tuojaus ir Krat, po tam ėjo vokietis Filip tas buvo pažystamas ir užklause kas darosi, ir ta suaresztavojo. Visi trys užmokėjo bausmės po 3 dol.

Isz szitokio miestiskos valdžios padavadijimo, naudojasi palicija, nes ir bereikalo-taikinsis pastvert žmones po bausme, nes dalis eina ant naudos kansztebelių.

Saliuninko Miko Totoriaus moterė tapė nugabenta į szpitolę, nes susirgo isz nežinomos priežasties ant proto. Buvo gana gera gspadynė apskri liuoboje ir gspadynstės darbe, dar serga.

Isz uz mares.

Isz Peterburgo laiszkas karaivio.

Pas mus žiema buvo gana szalta ir įkiri, sniego buvo iki trijų arszinų gylio, szaltumas siekė iki 35 gradusų, keliaujanczių žmonių daugumas suszalo ant kelio ir su arkliais savo, kitus vėjas su sniegu užpustė laukuose ir ten grabą sau rado. Kas dieną szaltis su vėjais ir pusnimis pakirto žmones isz gyvasties.

Isz kitos pusės vėl akymas atsikimas nes dvi mergiukės jaunos 11 ir kita 9 metų senumo tapė apvaisintos; 11 metų jau pagimdė, o kita 9 metų apsinkinta gulė szpitolėje.

Artileristas Vincas Mal.

Kitos žinios tame laiszke nors akvyos, bet kad del „Tėvynės“ yra per riebios, todėl netalpiname.

Red.

Berlinas, 20 Balandžio Vokietijos rėdas uždraudė pardavinėt lenkiskus laikraszczius ant visų gelžkelio stacijų. Rėdas palicijiskas konfiskavojo visas pardavinczias mažesnes, ypatingai perliorius.

Turkijoje. Stambule kariszkoje medicinos mokslainėje studentai pakelė maisztą isz priežasties kad nuo kelių metų ten yra koki sznipi-

nėjimai, suaresztavota 25 studentai ir kariszkai perduoti teisdarystei Valdininkas mokslainės Arvi basza tapė atstatytas, jo vietą užėmė Riga basza.

Turkijos Sultonas atmokėti už padarytas blėdis Amerikos misijonoram 100,000 dol. pirmiaus atmokėt atsisakė, bet dar žada susitaikint.

Maskolijos caras su cariene per Velykas buvo Maskvoje, lankėsi ant dievmaldystės cerkveje Kremliaus. Iliuminacijos mieste szvietė per tris vakarus.

Po iszėjimui isz cerkves caras su cariene tapė per didę minę žmonių szauksmų sveikinami.

Atsiszaukimas.

Malonus Broliai: Del parodos da yra reikalingi szie lietuviszki laikraszcziai:

Lietuviszka Gazieta 1879 metų.

Unija 1884 metų.

Lietuviszka sias Balas visų metų.

Saulės turime tik 1893 metų ir 1897 metų. Visų kitų Saulių truksta.

Lietuvos 1894 metų truksta, visas kitas turime.

New Yorko Lietuviszkos Gazietos neturime.

Garso Amerikos Lietuvių neturime nė vienų pilnų metų.

Lithuaniae Weekly Magazine Twarowskio iszduoto New Yorke laikraszczio neturime.

Darbininko, iszleisto Shenandoah'e, Pa.

Jaigu kas turite tuos laikraszczius teiksītės dovanoti arba neris paskolinti del parodos.

Su guodone Kun. J. Žilinskas lb. 1053. Plymouth, Pa.

Pajieszkojimas.

Jei yra kur mokantys gerai vesti chorą vargamistra, tegul atsiszaukia ant adreso:

Kun J. Žilinskas,

lb. 1053.

Plymouth, Pa.

Už vagies pagavimą 15 dol. nagrados.

Balandžio 5 d. Petras Rakickas pavogė 150 dol. nuo Domininko Malaszkevicziaus Elizabeth'e, ir iszsidangino savais keliai nežinia kur.

Vagis yra isz Kauno rėdybos, Panevežio pavieto, Sziadavos parapijos, kaimo Vaizgiu.

Vagis turi 5 pedas augsczio, nosis ilga, truputį raupuotas, kojos iszkrypę, veidai laszuoti.

Draugas vagies kurs vienkart iszvaziavo yra Domininkas Tamulionis, veido smulkaus su mažais usais ir akimis nuo skaudėjimo paraudusioms. Už pagavimą bus užmoka kėta 15 dol.

Dom. Malaszkevicz,

82 Bond str.

Elizabeth, N. J.

Pasarga.

Persikeldami skaitytojai į kitus miestus, reikalaudami „Tėvynės“ paraszykite adresa seną ir naują, paraszykit kokios kuopos sąnaris, ar teip tik skaitytojas; mums butinai toks pažymėjimas yra reikalingas.

Red.

Uz prenumeratą „Tėvynės“ kurie skaito neprigulėdami į Susivienijimą, ir už apgarsinimus, pinigai reikia siusti ant vardo:

T. Astramskas,

Plymouth, Pa.

Box. 649.

Lietuviszkas graborius.

Vincas Levanaviczius su laiduvių reikalais nusiduokite pas jį apupins viską kuogerjansi ir nebrangiai.

31 W. Col str. Shenandoah, Pa.

VYRAMS DYKAI.

Kiekvienas vyras, kurs paraszys laiszką į State Medecal Institute, Kay 524 Elektron Building, Fort Wayne, Ind., aplaikys dykai prabos pakuti garsingu Naminių Gyduolių, iszgydžiusiu tukstanezius vyrų kurie per ilgus metus kentėjo lytiszka dalių silpnumus, paeinanczius nuo jaunystės iszdykumo, prazudymo pajiegos ir atminties, silpnuma nugaros, sumenkėjima ir suvytma lyties dalių. Raszyk szįdient.

Kaip seni straikavimai.

Sziuose laikuose, straikavimai darbiniskzo svieto plėtotote plėtojasi net despotizmo rysiu suvaržytose szalise kaip kad Maskolijoj, Lenkijoj ir Lietuvoj.

Malonus skaitytojai, „Tėvynės“ prisiartinę arcziaus prie istoriszko lauko, pamatysime, kad darbininkiszkoji partija suspausta vargų per didžgaliu luomą, jau straikus darė žiloje senovybėj.

Istorija savo placziuose laikuose nepaženklina apie smulkesnius susidurimus vargszų su didžgaliais už skriaudas, bet du senoviszkus susirėmimus pažymėtus turi amžinai.

Pirmutinis sustraikavimas kaip istorija rodo buvo pabaigoje 14 szimtmeczio priesz Krystaus užgimimą Eigypte, vieszpatavime Ramzesio II (1322 1388 m.) priesz Krystų isz XIX dinastijos ypatingai laikuos jo sunaus Manefto.

Tuose laikuose žydiszkoji padermė buvo gana nemaloningai prispausta; žydų pėtis ir puslėtos rankos tēmpė milžiniszkus akmenis ir plytas statant karaliszkus murus, žydiszkų darbininkų sukrauta pajiegoms anie garsus karalių Eigypto grabai (piramidos) isz kurių didumo ir dailumo darbo dyvijasi szios dienos architektura ir kiti mokslincziai net nesuprasdami koku budu tas tapo padaryta.

Žydai prispaustieji tuose laikuose iszkėlė į padanges savo rankoms palocius karalių ir kitus milžiniszkus akmens namus, vis tik ant naudos anuometinių Eigypto didžgaliu, o už tuos jų sunkius ir persunkius darbus, Eigypto didžgaliai, skaudžiai traktavojo.

Maižieszius budams žmogus apszviestas, žmogus tēmijantis ant teip sunkių skriaudų, ant nežmoniszko traktavojimo žydiszkų darbininkų, jieszkojo budo kad iszliuosuot žydus isz rankų baisios nevalės eigyptiszku galiunų, bet kad buvo be iszkalbos nors dvasės apszviestas, viens nestengė, tad su pagelba iszkalbaus savo brolio Arono net stebuklingai patraukė hebrejiszkus žmones savo pusėn ir reikalaujant verguvių paliuosavimo, netikęs Manfetas ir kiti budavonės spekuliantai žydams liuosybės nesuteikė, tad Maižieszius jau turėdams gatavus plianus, žmogus dvasės pilnas, žmogus szventas liepė žydams sustraikuoti ir Eigyptą suvis apliaist.

Istorija apie darbininkų pasiprieszinimus priesz prispaudėjus toliaus tyli, kad ir nestoka jų buvo nes Grekijoj pasiantridavo tankiai kaip Helotai prieszinosi nekartą, bet jie antro tokio Maižiesziaus neturėdami, neszė sunkų jungą priespaudos darbininkiszko gyvenimo.

Toliaus istorija paplėti antrą nemažą darbininkų straiką Valakų szalije szimtmecziuje I priesz Krystų. Tos straikos vadinamos *Spartakuso maisztu*.

Rymo ciesorystėje laikuos vieszpatavimo Cezaro, Augusto ir kitų ciesorių, bagotystė prasiplėtodama gana placziai darbininkiszka luomą neapsakomoje suspaudoje laikė.

Rymiszkie ponai žemąją luomą sukabinę turėjo ryszije verguvės, kurie vargszai visus užmanimus, norus, sunkiausius darbus lauko ar fabrikų turėjo atliktie be mažiausio murmėjimo, kaip kad klestėjo panaszios nelaimės iki numetimui baudževų Lenkijoj ir Lietuvoj. Ponai didžgaliai lėbavo, o vargszai prakaitavo dienoms ir naktimis, dą rykszczių į pasturgalį pelnidami.

Priesz Krystų apie 70 m. vieszpatystėje Rymo, kylo politikoje partijiszki maisztai, partija su partija kovojo apie valdimą; tuom laik pasinaudojo isz to žmogus su jausla *Spartakus*.

Surinko prieg savo szalies keletą tukstanczių darbininkų ir jiems apgarsino: Turime dar kovoti apie pagėrinimą darbininkiszko buvio.

Po tokio pagarsinimo, linko szalininkystėn Spartako apie 10 tukstanczių vergiszku darbininkų, apleido lauko darbus ir po vadovystė Spartako pasiekė apsisot pakojese Wezovijuszo.

Tokį nelemtą darbą pamatę galiunai, tuojaus apsupo juos vergus su savo kariumene Kliudijuszas Pulcher, ir susirėmus Spartakas su vergais Kliudijuszą supliekė.

Isz ten Spartakas liaidosi su vergais darbo Ryman, kelionėje prisimezgė prie jų dą kelios deszimts tukstanczių vergų, ir pasiekė Rymą su pajiega tokia, kad linijavą kariauną supliekęs, traukė be perszkados per visą Italiją prie Alpų.

Taigi aiszkliai matoma kad straikavimai, ir vargszų pasiprieszinimai, meta szalin lenciugus papitalo nuo rankų darbininko, bet darbininkai be gerų vadovų negali pajiegti nors visokią rodos pajiegą nuo darbininkų priguli.

Apsigauna darbininkai kartais blogus vadovus iszrinkdami kaip kad Amerikoje 1887 ir 1888 met. didį nenusisekimą suteikė per vadų priežastį tokią organizacijai, kokę negreitai pasieks sutvert.

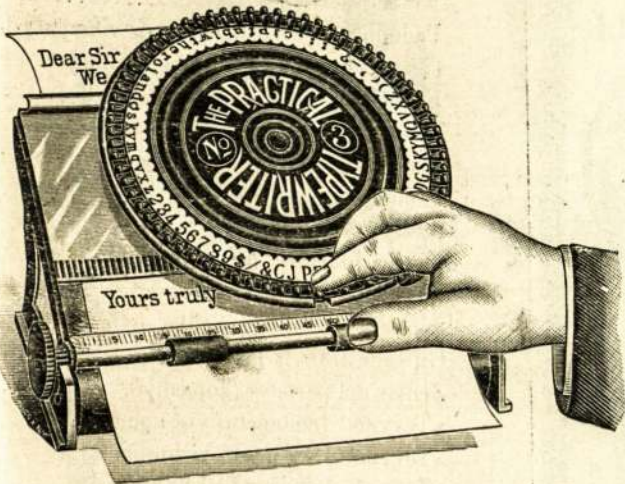
Sziandienykszcziuose laikuose butinai darbininkai turi atkreipti pažvalgas į politikos reikalus, ir savo balsavimuose daboti geresnės szalininkystės arba ypatos vertę.

Straikavimai sziadien maž ką gelbsti, nes darbininkų ryszis visgi esti silpnesnis už ryszį darbdavių, o jaigu darbininkiszkos organizacijos visi darbininkai laike balsavimų ypatingai czion Amerikoje mestusi su balsais iszvien, tad paruptų ir valdžioms daugiau apie darbininkiszko svieto reikalavimus.

P.—T.

MASZINOS DRUKUOT GROMATOM!

American \$10. Typewriter už \$9. PRACTICAL N. 3, \$5. Už \$4 75 centus.

Szitu maszinu numuszta preke per 30 dienų. Geisdams turėtie izz tu dvieju viena maszina, turi prisiust minėta preke, o tikrai apturėsi ir busi užganėdintas pirkiniu. Norėdami gaut virsz minėtas maszinas atsizaukīt ant szio adreso;

W. J. PETKON,
105 N. Main str. Brockton, Mass.

Tiktai Vyrams.

Už dyka sampelinis pakelis bus atsiustas pacztu koznam vyrui, katras prisius savo varda ir adresa.

Sugražina sveikata ir smaguma umai.

Pakelis stebuklingų gyduolių bus atsiustas kožnan, kas paraszys į State Medical Institute. Jie tiek izgydė vyrų, kurie per metus ėmėsi su protiszkaiss ir kuniszkaiss kentėjimais, teip kad Institute nutarė už dyką dalyt bandymo pakelius tiems, kurie papraszys.

Izsigydysi namie nuo kiekvienos lytiszkos ligos, paeinancio- nuo jaunystės izsdykumo, sugražijs patrotytą pajiegą ir atmintį, panaikjjs skaudėjimą strė-

ny, sudrutys silpnus lytiszkus sanarius.

Gyduolės yra labai smagioš ir pamaczlyvos, rodos plaukte plaukia prie nesveikų sanarių sudrutindamos kur reikia. Jos gydo kožna ligą ir panaikina nesmagumą ir kiekvienam atsitikime visiszkaiss izgydo. Atsizauk į State Medical Institute 524 Elektron Building, Ft. Wayne, Ind., o apturėsi uždyką sampelj. Institute stengiasi susineszt su didžiausiu skaitliu žmonių, kurie negali atsitraukt izz namų, kad gydytis ir szie sampellai parodys jiems, kaip lengva izsigydyt nuo lytiszku ligų, kada vartojasi atsakanczios gyduolės. Institute nė vieno neatmeta.

Kožnas, kurs atsizsauks, gaus dailiai apipeczėtytą pakelj, kad kiti nežinotų kas ten yra. Raszyk dabar, neatidėk.

Ženklieliai! Ženklieliai!

Turime jau moterių ženklielius. Yra mažesni ir gražesni už vyriškus. Forma visai kitokia. Keno pati arba sesuo priguli prie Susivienijimo, tegul nuperka jai Susivienijimo ženklielį, o padarys puikiausį prezentą. Sidabriniai kaštuoja 75 c., paausnoti (rolled gold) \$1,20, auksiniai \$1,50.

Pranešame, kad paausnoti ženklieliai ne yra panašūs į paausnotus vyriškus ženklielius, ką po kelių nedėlių pajuosta arba nusišeria. Musų nesišers. Kas nori turėti ženklielį, tegul prisiunčia pirmiaus pinigus: ant paziurėjimo ir ant bargo nesiuočiamė nė vienam.

STELIUOKITE PAS KASIERIU.

K. RADZEVICZIU,
121 E. Centre str.
Shenandoah, Pa.

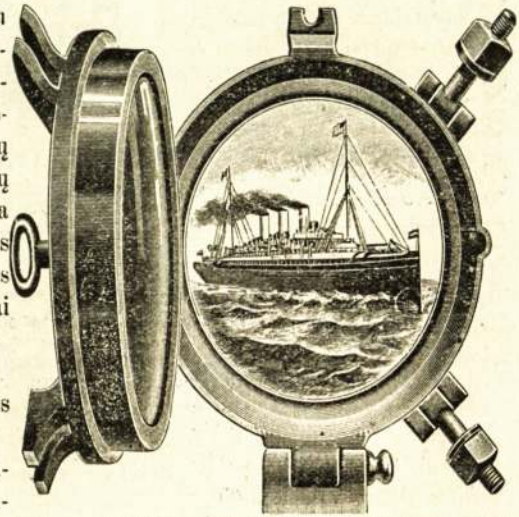
Lietuviszkas Agentas!

S. Mack,
212 First str. Elizabet, N. J.

Siunciu pinigus į visas dalis svieto, ant geriausiu laivu ir visiu liniju kur tik eina laivai; su mus laivokartems greicziausiai atliekamos kelionės.

Per mus siuncziami pinigai greicziausiai siuntejas gauna atsakymą tik į 4 nedelis. Su mus laivokartems niekas neturi jokio ergelio, o nė dšmokėjimo.

Nepamirszkite savaji! S. MACK.

Susivienijimo Centraliszkas Komitetas.

Prezidentas Kun. A. Kaupas 114 Theodore st. Scranton, Pa.
Vice-prezidentas V. Chmielauckas 231 E. Centre str. Shenandoah, Pa.

Sekretorius T. Astramskas P. O. Box. 649 Plymouth, Pa.
Kasierius Kaz. Radzevicius 121 E. Centre. str. Shenandoah, Pa.
Kasos apiekunai V. Stagaras 119 E. Centre str. Shenandoah, Pa.
ir T. Paukštys Pittston, Pa.

F. S. Klinges.

Maliorius dekoracijų Bažnycziose.

Malevoja paveikslus (abrozus) del Bažnycziu ypatingai del altorių, puikiai izsdabina bažnycziose sienas ir kitokias dekoracijas.

Adresas: F. S. KLINGES
293 Carey ave.
Wilkes Barre, Pa.

W. SŁOMINSKA,

679 Milwaukee Avenue, CHICAGO, ILL.

Mano Dirbtuve tapo
Apdovanota

DWIEMS MEDALIAIS

ant Kosciuskos Parodos už rupestingą, teisingą ir artistiską išdirbimą.

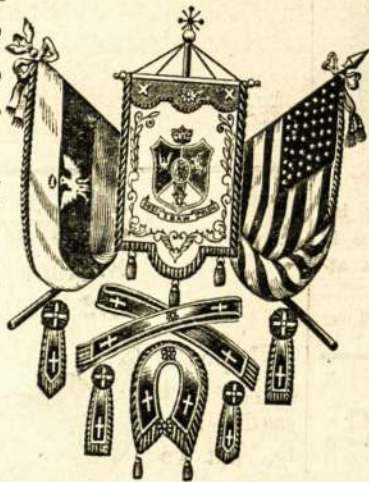

**KARUNŲ, SZARPU,
KUKARDŲ, ROZETŲ,
BERLŲ, MARSZALKINIŲ LAZDŲ ir tt.**

Turiu už garbę apreiškinti guodotiniems Kunigams ir guodotin. Draugystėms, kad aš dirbu visus augszcziaus paminėtus daigtus **Pigiausei, Teisingiausei ir Geriausei**, nes per 30 metų užsiimdama išdirbimais įgijau geriausę praktiką ir dėl to galiu viską padirbti pigiau ir geriau negu kiti fabrikai.

Su guodone

W. SŁOMINSKA, 679 MILWAUKEE AV., CHICAGO, ILL.

Sios knygos yra gaunamos S. L. A. Spaust.

Budas senovės lietuvių ir žemaičių	50c.
Istorija Europos	15
Kražių skerdynė	5
Padejimas lietuvių tautos rusų vieszpatystėj 35	
(Ta pati kniga maskolizskoj kalboj ..	\$1.00)
Kristijono Donelaicio rasztai (eilės)	40
Medega mūsų tautiskai vaistinikystai ...	40
Medega Sim. Daukanto bijografijai	80
Pajauta, (pasaka isz Lietuvos istorijos) ..	60
Naktys (eilės) E. Youngo, vertė L. Ivins.	15
Pavasario balsui, (eiles Mairionio)	15
Kanklės, (eilės ir dainos)	15
Jonas isz Kempės ir Szilka, (eilės)	15
Gipsinis Jotis ir Perkytruma, (pasakos),	15
Zentas del parodos (komedija), vertė Sei.	15
„Tėvynė“ 1896 metų, visi numerai	50
„Tėvynė“ 1897 metų, visi numerai	1.00
„Tėvynė“ 1898 metų visi numerai	1.00
„Tėvynė“ 1899 metų visi numerai	1.00
Kun. A. Burba, jo gyvenimas ir darbai ..	25
Istorija szventa seno ir naujo įstatymo ...	50
Prilips Ožys liepto galą (Drama 5 aktuose 2)	15
Mainieris ir leberis	20
Diedai ir Gražina	30
Truņpi Atsakymai priesz Religiją	20
Dogmatas apie Pragarą	15
Istorija Lietuviai Amerikoj jau pasibaigė kas no-	
ri gali gant.	

Konradas Valenrodas (spaudoje).

Norėdami gauti sziais knygas kreipkitės į rėdystę „Tėvynės“ ant adriso:

Tėvynė, Bx. 1053, Plymouth, Pa.

K. Radzeviczius!

Puikiausia visam Shenandoah'rij

RESTAURACIJA.

Tris syk ant dienos **KARSZTI UŽKANDZIAI**, o teip visada szal ti dykai. Geriausi ir pigiausi **PIETUS**, viskas szviežia: **CIGARAI** pirmos klesos. Priegtam koznas lietuvys ras **SZIRDINGA RODA** kiekvienam reikale. O ir **PINIGUS MAINO** ir siunczia į **LIETUVA** ir į kitas dalis svieto.

121 E. Centre str,
SHENANDOAH, PA.

V. Chmieliauckas

E. CENTRE STR.
SHENANDOAH, PA.

Užlaiko didelę **krautuve cigarų, vyno** ir visokių **likierių**, o pardavinėja pigiaus nēkaip svetimtaucziai, kurie užlaiko pulkus agentų nutukusių už lietuviszkus pinigus.

Taigi vyrai susipraskime, ir duokime uždirbti saviszkiui!

Temikite gerai!

Ant S. Main str. einant isz miesto Pennsilvanijos dypo po deszinei pusei, yra Saliunas su paraszu ant lango **K. Gaudinskas**, nepamirszti turim jog saliuninkas yra bjauriai suzeistas mainose, nukirsta viena ranka; todel norint iszsigert stiklą gintariszko alaus, uzeikite pas **Gaudinską**, nes jo vienintelis tik tame duonos ksnis kaipo koliekos.

Centraliszka uzeiga pas Andriu Aleksina.

300 E. Centre str. SHENANDOAH, PA
Ramus tai ir pasznekamas lietuvis kurs moka priderancziai su savais apsi-eiti.

Ten geriaus kur ramiaus,
Alus kriszpolinis, sznapsas ruginis.
Oisteriai skanus kepti ir žali.

Spaustuve

Susivienijimo Liet. Amer.

Gerai, greitai ir pigiai atlieka visokį drnkoriszką darbą: drukuoja knygas, visokius tikietus, konstitucijas, cirkuliorus, gromatas, bylas, plakatus, visiting cards, business cards, abelna atlieka visokį drnkoriszką darbą, kokio tik kām pri-reikia. Turiu kas del drukavimo ka nors, meldžiam atsiz-saukti ant szio adreso:

T. Astramskas,
P. O. Box. 649
PLYMOUTH, LUZ. CO. PA.

Tevynes Sargas

Mėnesinis laikrasztis paskirtas dvasiszkam ir medegiszkam Lietuvių tautos užlaikymui per jos apszvietimą, iszeina Tilžėje. Amerikoje kasztuoja **1 dol.** su prisiuntimu. Raszykit pas:

HERRN SAUNUS, TILSIT, Wasser str.
OST PREUSSEN.

JURGIS REKUS ir COMP:

užlaikom

GR BORYSTE.

Parsandom „keridzius“, „boges“ ant laidotuvių, veseilių, kriksztinų. Atlekam viską kuogeriausiai.
JURGIS REKUS AND CO. 138 S. MEAD, Str.
Wilkes Barre, Pa.